

JURISPRUDENTIENIEUWSBRIEF • BESTUURSRECHT

Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak, team bestuursrecht

Externe email redactieJnB@rechtspraak.nl

Telefoon 088 361 1020

Citeertitels JnB 2024

Inhoud

In deze Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht vindt u de volgende onderwerpen:

Algemeen bestuursrecht	2
Omgevingsrecht	3
Omgevingswet	3
Wabo	5
Bouwbesluit	5
8.40- en 8.42-AMvB's	5
Natuurbescherming	6
Volksverzekeringen	6
Sociale zekerheid overig	8
Bestuursrecht overig	8
Algemene verordening gegevensbescherming	8
Belastingdienst-Toeslagen	9
Huisvesting	9
Wegenverkeerswet	10
Wet open overheid / Wet openbaarheid van bestuur	10
Vreemdelingenrecht	14
Asiel	14

De Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht (JnB) komt – uitgezonderd in vakantieperiodes – elke week uit en bevat een selectie van de meest actuele en belangrijkste bestuursrechtelijke jurisprudentie. De uitspraken worden per (deel) rechtsgebied aangeboden. Door in de inhoudsopgave op het onderwerp van voorkeur te klikken komt u direct bij de uitspraken op het desbetreffende rechtsgebied. De essentie van de uitspraak wordt beknopt weergegeven in koptekst en samenvatting. De link onder de uitspraak leidt door naar de volledige tekst van de uitspraak.

Algemeen bestuursrecht

JnB 2024, 429

MK ABRS, 24-04-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:1712](#)

college van burgemeester en wethouders van Amsterdam.

Awb 1:2, 1:3 lid 3

BELANGHEBBENDE. Verlening omgevingsvergunning. I.c. wordt geoordeeld dat McDonald's belanghebbende is bij de door haar verzochte omgevingsvergunning en haar verzoek om een omgevingsvergunning een aanvraag is als bedoeld in artikel 1:3, derde lid, van de Awb.

Degene die verzoekt om een omgevingsvergunning voor het bouwen van een bouwwerk wordt in beginsel verondersteld belanghebbende te zijn bij een beslissing op het door hem ingediende verzoek, tenzij aannemelijk wordt gemaakt dat het bouwplan niet kan worden verwezenlijkt. Verwijzing naar uitspraken van de ABRS van 15-08-2018 ([ECLI:NL:RVS:2018:2717](#)) en 02-11-2022 ([ECLI:NL:RVS:2022:3161](#)). Er doet zich hier geen situatie voor waarin moet worden geoordeeld dat bij de beoordeling van het verzoek van McDonald's aannemelijk was dat het bouwplan niet kon worden verwezenlijkt. Op dat moment was nog geen sprake van een weigering van de vereniging van eigenaren om toestemming te verlenen. Voorts is niet gebleken van andere ten tijde van de besluitvorming op het verzoek van McDonalds aan de orde zijnde omstandigheden waaruit volgt dat op dat moment aannemelijk was dat het bouwplan niet kon worden verwezenlijkt.

JnB 2024, 430

MK ABRS, 24-04-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:1704](#)

minister van Infrastructuur en Waterstaat.

Awb 1:2, 1:3 lid 3

Wet beheer rijkswaterstaatswerken (hierna: Wbr) 2 lid 1

BELANGHEBBENDE. Verlening Wbr-vergunning. I.c. bestaat er geen grond voor het oordeel dat de aanvrager van de vergunning geen belanghebbende is. Op de hoofdregel dat een aanvrager om een vergunning in beginsel wordt verondersteld belanghebbende te zijn bij een beslissing op zijn verzoek, wordt een uitzondering gemaakt voor situaties waarbij aannemelijk is dat de voorgenomen activiteit niet kan worden verwezenlijkt. Verwijzing naar uitspraken van de ABRS van 21-04-2021 ([ECLI:NL:RVS:2021:846](#)), 23-01-2019 ([ECLI:NL:RVS:2019:198](#)), 15-08-2018 ([ECLI:NL:RVS:2018:2717](#)) en 19-09-2018 ([ECLI:NL:RVS:2018:3048](#)). De vraag is of aannemelijk is dat de voorgenomen activiteit niet kan worden verwezenlijkt. Het is aan appellanten om het gestelde aannemelijk te maken, nu de hoofdregel is dat de aanvrager om een vergunning in beginsel wordt verondersteld belanghebbende te zijn bij een beslissing op zijn verzoek. Het is niet aannemelijk gemaakt dat er privaatrechtelijke, publiekrechtelijke of financiële belemmeringen zijn die grond bieden voor het oordeel dat de voorgenomen activiteit niet kan worden verwezenlijkt of dat de combinatie van omstandigheden maakt dat de voorgenomen activiteit niet kan worden verwezenlijkt.

JnB 2024, 431

ABRS, 24-04-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:1726](#)

college van burgemeester en wethouders van Nunspeet.

Awb 6:22

PASSEREN GEBREKEN. Omgevingsvergunning bouw. Uit de Awb noch enige andere wettelijke bepaling volgt dat het college gehouden is indieners van zienswijzen door toezending dan wel terinzagelegging in kennis te stellen van stukken met betrekking tot de vergunningaanvraag die na de terinzagelegging van het ontwerpbesluit aan het college bekend worden. Onder omstandigheden kan echter uit het oogpunt van een zorgvuldige voorbereiding van het besluit aanleiding bestaan betrokkenen in kennis te stellen van dergelijke nadere stukken en hun de gelegenheid te bieden daarop te reageren. Verwijzing naar de uitspraak van de ABRS van 06-04-2016 ([ECLI:NL:RVS:2016:931](#)). I.c. had het college [appellant] bij de voorbereiding van het besluit de gelegenheid moeten bieden om van het advies kennis te nemen en daarop te reageren. Omdat het college dit heeft nagelaten, heeft het college het besluit niet met de vereiste zorgvuldigheid voorbereid en de rechtbank had dit gebrek met toepassing van artikel 6:22 van de Awb kunnen passeren. Hierbij wordt in aanmerking genomen dat niet aannemelijk is dat andere belanghebbenden door dit gebrek zijn benadeeld, omdat het college het advies als bijlage bij het besluit ter inzage heeft gelegd.

JnB 2024, 432

Rechtbank Den Haag, 21-03-2024, [ECLI:NL:RBDHA:2024:3895](#)

college van burgemeester en wethouders van Rijswijk, verweerder.

Awb 8:75a lid 1

PROCESKOSTEN. I.c. is voldaan aan de voorwaarden voor toepassing van artikel 8:75a, eerste lid, van de Awb en dit betekent dat er in beginsel een proceskostenveroordeling moet worden uitgesproken. Dit is slechts anders indien er sprake is van bijzondere omstandigheden. Hiervan is bijvoorbeeld sprake als de noodzaak om beroep in te stellen uitsluitend is te wijten aan de handelwijze van de betrokkene zelf. Niet gebleken is van bijzondere omstandigheden die maken dat van een proceskostenveroordeling moet worden afgezien. De omstandigheid dat een vergoeding voor de proceskosten geen onderdeel was van de schikking, is niet aan te merken als een bijzondere omstandigheid.

[Naar inhoudsopgave](#)

Omgevingsrecht

Omgevingswet

JnB 2024, 433

Voorzieningenrechter Rechtbank Noord-Holland, 22-04-2024, [ECLI:NL:RBNHO:2024:3970](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zaanstad, verweerder.

Omgevingswet (Ow) 5.5 lid 1, lid 2

Invoeringswet Omgevingswet (IwOw) 4.3, 4.12, 4.23

Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) 4.3, 4.4, 6.7 lid 1, 7.7 lid 1

OMGEVINGSWET. OVERGANGSRECHT. INWERKINGTREDING. HANDHAVING. BOUWEN EN GEBRUIK. BELANGENAFWEGING VOVO. Handhavingsbesluiten tot het onmiddellijk staken en gestaakt houden van alle bouwwerkzaamheden in en het gebruik van een pand. I.c. is de Omgevingswet van toepassing. De voorzieningenrechter wijst het verzoek (deels) toe.

Verzoeker mag over twee weken verder gaan met de bouwwerkzaamheden en verweerder moet hem daarvoor tot het pand toelaten. Verzoeker mag het pand nog niet gaan gebruiken. Aan de herstelsancties kleven enige gebreken en mede gelet daarop heeft verzoeker voldoende belang bij een voorlopige voorziening. De voorzieningenrechter stelt niet vast dat het verzoeker verboden is het pand te gebruiken voor huisvesting met zorg, maar voor hij het pand in gebruik kan nemen moet de naleving van een aantal regels in verband met brandveiligheid en constructieveiligheid wel zijn gecontroleerd.

[...] 1. In deze uitspraak beslist de voorzieningenrechter op het verzoek om een voorlopige voorziening van verzoeker hangende zijn bezwaren tegen handhavingsbesluiten tot het onmiddellijk staken en gestaakt houden van alle bouwwerkzaamheden in en het gebruik van het pand aan het adres [adres] in [plaats 2] (hierna ook: het pand).

[...] Omgevingswet

[...] 12. Op 1 januari 2024 is de Wabo ingetrokken en de Ow in werking getreden. Van een situatie beschreven in bijvoorbeeld artikel 4.3 van de Invoeringswet Omgevingswet (IwOw) of van een situatie als beschreven in artikel 4.23 IwOw is geen sprake. Er is immers geen sprake van een handhavingsverzoek of een handhavingsbesluit dat dateert van voor 1 januari 2024. Het eerste handhavingsbesluit in deze zaak dateert van 6 maart 2024 en is niet genomen op een daartoe strekkend verzoek van voor 1 januari 2024. Op de handhavingsbesluiten van 6 maart 2024, 28 maart 2024 en 22 maart 2024 is derhalve de Ow van toepassing.

[...] Belangenafweging voorlopige voorziening

20. Uit het voorgaande volgt dat er een aantal punten is, waarop verzoeker in bezwaar gelijk zal kunnen krijgen: ten onrechte zijn twee herstelsancties opgelegd die samenlopen, twijfelachtig is of verweerder op basis van de (voorschriften in de) omgevingsvergunning (nu al) kan handhaven, het tegenwerpen van het niet tijdig doen van de startmelding rechtvaardigt de ingrijpende herstelsancties niet, het gebruik voor wonen met zorg is – voor zover verweerder dat wel heeft bedoeld – (wellicht) ten onrechte tegengeworpen en een deel van de bouwvoorschriften over het tijdig overleggen van bescheiden kan (nog) niet worden tegengeworpen. Aan de andere kant is verzoeker het gebod om het gebruik (voor wonen met zorg) te melden niet nagekomen en mag hij daarom het pand niet gebruiken. Aannemelijk is dat hij te weinig (constructie)bescheiden heeft aangeleverd en het is discutabel of aan eisen voor brandveiligheid is voldaan. Voor een aantal van die (bouw)overtredingen is het echter wel zorgvuldiger als verzoeker eerst een termijn wordt gegund om aan de eisen te voldoen en is een algeheel verbod om het pand te betreden door dat met bestuursdwang te sluiten onevenredig. Voorts is er feitelijk op dit moment geen gebruiker die het pand – in overeenstemming met de regels – kan en wil gebruiken, zodat verzoekers belang bij onmiddellijk gebruik op dit moment minder prangend is. Bovendien zal de bouw wel eerst moeten zijn afgerond en het gebruik (waarschijnlijk) moeten zijn gemeld alvorens tot gebruik kan worden overgegaan.

[...] Conclusie en gevolgen

21. De voorzieningenrechter zal de last onder bestuursdwang, het herstelbesluit en de het bestuursdwangbesluit schorsen met ingang van twee weken na deze uitspraak, doch uitsluitend voor zover die besluiten verzoeker opdragen het bouwen te staken en het pand voor bouwen is gesloten. De schorsing geldt tot zes weken na bekendmaking van de beslissingen op bezwaar. Dit betekent dat verzoeker het pand vanaf twee weken na heden gedurende de bezwaarfase voor bouwwerkzaamheden weer kan en mag betreden en verweerder in zoverre verzoeker weer toegang moet verlenen en de verzegeling moet verbreken en het bord over de toepassing van bestuursdwang

aan deze uitspraak moet aanpassen en verzoeker dan geen dwangsom verbeurt als hij bouwwerkzaamheden verricht. Als de bouw voltooid zal zijn, zal verweerder ook opnieuw moeten beoordelen of het gebruiksverbod (na een eventuele melding brandveilig gebruik) ook kan worden opgeheven. Dit betekent dat verzoeker over twee weken na heden met inachtneming van hetgeen in deze uitspraak over overleg tussen partijen is bepaald, verder kan met de bouwwerkzaamheden. [...]

[Naar inhoudsopgave](#)

Wabo

Jurisprudentie Wabo-milieu:

- ABRS, 24-04-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:1705](#);
- MK Rechtbank Zeeland-West-Brabant, 11-04-2024, [ECLI:NL:RBZWB:2024:2485](#);
- Rechtbank Overijssel, 19-04-2024, [ECLI:NL:RBOVE:2024:2132](#);
- Voorzieningenrechter Rechtbank Noord-Holland, 03-04-2024, [ECLI:NL:RBNHO:2024:3326](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Bouwbesluit

JnB 2024, 434

MK Rechtbank Zeeland-West-Brabant, 11-04-2024, [ECLI:NL:RBZWB:2024:2534](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Borsele, verweerder.

Bouwbesluit 2012 7.22

BOUWBESLUIT. HANDHAVING. HOUTROOK. Afwijzing verzoek om handhavend op te treden tegen ervaren geurhinder afkomstig van de verspreiding van houtrook vanuit een woning. I.c. wordt geoordeeld dat het CHARRED-onderzoek van de Universiteit Utrecht, het RIVM, TNO en de GGD-Amsterdam naar de mogelijke gezondheidseffecten van houtverbranding, anders dan eisers hebben betoogd, geen algemeen aanvaarde inzichten heeft opgeleverd over de beantwoording van de vraag of, en zo ja onder welke omstandigheid en bij welke frequentie, rook afkomstig van gebruik van een houtkachel schade aan de mens toebrengt. Het onderzoek is nog niet afgerond en er worden aanbevelingen gedaan voor nader onderzoek. Eisers vinden de Stookwijzer niet geschikt om een accuraat beeld van de plaatselijke situatie te krijgen, maar naar het oordeel van de rechtbank is deze website met informatie over de leefomgeving objectief en accuraat genoeg om een beeld te krijgen van de stookomstandigheden. I.c. is de conclusie dat niet objectief is vastgesteld dat derde partij artikel 7.22, aanhef en onder a, van het Bouwbesluit 2012 heeft overtreden.

[Naar inhoudsopgave](#)

8.40- en 8.42-AMvB's

Jurisprudentie Activiteitenbesluit milieubeheer:

- Voorzieningenrechter Rechtbank Overijssel, 17-04-2024, [ECLI:NL:RBOVE:2024:2106](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Natuurbescherming

JnB 2024, 435

MK Rechtbank Noord-Nederland, 12-04-20224, [ECLI:NL:RBNNE:2024:1441](#)

college van gedeputeerde staten van de provincie Groningen, verweerder.

Habitatrichtlijn (Hrl) 6

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 5:1, 5:31d, 5:32

Wet natuurbescherming (Wnb) 2.7, 2.8, 9.4

Gemeentewet 125

NATUURBESCHERMING. HANDHAVING. AERIUS-CALCULATOR. REKENGRENS 25 KM.

Afwijzing handhavingsverzoek m.b.t. het ontbreken van een vereiste natuurvergunning inzake de inrichting van derde-belanghebbende. I.c. wordt geoordeeld dat geen aanleiding bestaat om de wettelijke verplichting om gebruik te maken van de Aeries-calculator in dit geval onverbindend te verklaren of buiten toepassing te laten. De 25 km-afkapping leidt niet tot een categorale vrijstelling. Het in artikel 6, derde lid, van de Hrl vervatte voorzorgsbeginsel strekt niet zo ver dat het ontbreken van een aantoonbaar causaal verband tussen een project en een feitelijk gevolg, toch van een significant negatief effect van dat niet aangetoonde feitelijk gevolg uit moet worden gegaan. Eiseres is er niet in geslaagd om aannemelijk te maken dat er sprake is van depositie van stikstof vanwege de bronnen van de inrichting van vergunninghoudster op stikstofgevoelige habitats van aangewezen Natura 2000-gebieden binnen 25 km. Verweerder heeft zich om die reden terecht niet bevoegd geacht om handhavend op te treden. Geen aanleiding voor het stellen van prejudiciële vragen.

[Naar inhoudsopgave](#)

Volksverzekeringen

JnB 2024, 436

MK CRvB, 18-04-2024, [ECLI:NL:CRVB:2024:745](#)

Raad van bestuur van de Svb.

Algemene Kinderbijslagwet (AKW) 7 lid 1 aanhef en onder b

Besluit onderhoudsvoorwaarden kinderbijslag (Bok, Stb. 1995, 451)

Besluit uitvoering kinderbijslag (BUK, Stb. 2014, 229)

KINDERBIJSLAG. De rechtbank heeft terecht geoordeeld dat artikel 5 van het BUK van dwingendrechtelijke aard is en in dit geval geen ruimte biedt om daar van af te wijken.

Aangevallen uitspraak bevestigd.

4.2. In artikel 5 van het BUK is bepaald dat het bedrag per kalenderkwartaal dat de verzekerde aan het onderhoud van het kind moet bijdragen om voor kinderbijslag in aanmerking te komen, bedoeld in artikel 7, eerste lid, onderdeel b, van de AKW, in 2020 € 433,- per kalenderkwartaal bedraagt.

4.3. Niet in geschil is dat appelland niet heeft voldaan aan deze onderhoudseis. Appelland meent echter dat artikel 5 van het BUK in zijn geval buiten toepassing moet worden gelaten. [...]

4.6. Specifiek over het onderhavige geschil overweegt de Raad als volgt. Vóór 1 oktober 1995 gold een systeem waarin voor individuele kinderen de onderhoudskosten en de onderhoudsbijdrage werden berekend. De samenhang tussen de onderhoudskosten van het kind en de onderhoudsbijdrage van de kinderbijlaggerechtigde leidde er toe dat de vereiste onderhoudsbijdrage van geval tot geval kon verschillen en een berekening gemaakt moest worden van wat een kind kon verdienen, wat de bijdrage van de kinderbijlaggerechtigde aan het onderhoud van het kind moest zijn en wat de onderhoudskosten zijn (Kamerstukken II 1993/94, 23 795, nr. 3, p. 2 e.v.).

4.7. Het systeem van vaste onderhoudseisen voor kinderen die niet tot het huishouden van de verzekerde behoren, is ingevoerd bij het Besluit onderhoudsvoorwaarden kinderbijslag (Bok, Stb. 1995, 451). Uit de nota van toelichting bij het Bok blijkt dat de wetgever het systeem van een individueel vast te stellen onderhoudseis bewust heeft verlaten. Met de uniformering van de vereiste onderhoudsbijdragen, die is blijven bestaan bij de invoering van het woonlandbeginsel in de AKW, heeft de wetgever willen bewerkstelligen dat het recht op kinderbijslag op eenvoudige wijze kan worden vastgesteld en dat alle verzekerden in gelijke mate een minimale eigen financiële verantwoordelijkheid dragen voor de kinderen alvorens in aanmerking te komen voor kinderbijslag. De Raad heeft eerder overwogen dat dit legitieme doelstellingen zijn, dat de uniformering van de onderhoudseis een geschikt middel is om deze doelstellingen te bereiken en dat dit middel ook coherent wordt toegepast.¹

4.8. De stelling van appellant dat het BUK – de opvolger van het Bok – niet zorgvuldig is voorbereid omdat de negatieve gevolgen voor verzekerden met kinderen in het buitenland en een minimuminkomen niet in kaart zijn gebracht en hieromtrent geen belangenafweging is gemaakt, impliceert dat het inkomen van de verzekerde en de vermeend lagere kosten van onderhoud in het woonland van de kinderen elementen zijn die de regelgever expliciet had moeten benoemen en in een belangenafweging had moeten betrekken. De regelgever heeft echter bewust gekozen voor de systematiek van een vaste onderhoudseis, waarbij geen rekening wordt gehouden met het inkomen van de verzekerde en de feitelijke kosten van levensonderhoud van de kinderen. Het is niet aan de rechter, langs de weg van een exceptieve toetsing, zijn eigen inzicht in de plaats te stellen van deze politiek-bestuurlijke afweging.

4.9. Appellant wordt dan ook niet gevolgd in zijn stelling dat sprake is van een onzorgvuldige voorbereiding en gebrekkige motivering van de keuze neergelegd in artikel 5 van het BUK. Niet gezegd kan worden dat aan de inhoud of wijze van totstandkoming van deze bepaling zodanig ernstige gebreken kleven dat deze niet als grondslag kan dienen voor het bestreden besluit. De overstap naar forfaitaire bedragen, zonder toepassing van het woonlandbeginsel, en de hoogte daarvan zijn bewuste keuzes geweest. Gelet hierop kan niet worden gezegd dat de regeling in artikel 5 van het BUK de in 4.4 en 4.5 genoemde terughoudende rechterlijke toetsing niet kan doorstaan. Er is daarom geen aanleiding deze bepalingen buiten toepassing te laten. De rechtbank heeft terecht geoordeeld dat artikel 5 van het BUK van dwingendrechtelijke aard is en in dit geval geen ruimte biedt om daar van af te wijken.

4.10. Ook de stelling dat appellant bijna heeft voldaan aan de onderhoudseis en daarom in ieder geval aanspraak kan maken op een deel van de kinderbijslag, kan hem niet baten. De wetgever heeft gekozen voor een systeem waarbij degene die niet aan de in artikel 5 van het BUK neergelegde onderhoudseis voldoet, in het geheel geen recht heeft op kinderbijslag. Deze keuze kan de zeer terughoudende rechterlijke toetsing doorstaan. Van strijd van het bestreden besluit met het evenredigheidsbeginsel is geen sprake.

Zie voorts de uitspraak van de Raad van 18 april 2024, [ECLI:NL:CRVB:2024:748](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Sociale zekerheid overig

JnB 2024, 437

MK CRvB, 10-04-2024, [ECLI:NL:CRVB:2024:702](#)

college van burgemeester en wethouders van Meppel.

Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015)

WMO 2015. MAATWERKVOORZIENING BESCHERMD WONEN. PGB. I.c. heeft het college onzorgvuldig jegens appellant gehandeld en niet daadwerkelijk een passende bijdrage geleverd aan het voorzien in de behoefte van appellant aan beschermd wonen.

4.1. Partijen zijn het erover eens dat appellant in de periode waarover deze zaak gaat beperkingen had en dat het noodzakelijk was om hem ter compensatie daarvan de maatwerkvoorziening beschermd wonen te verstrekken.

4.2. De beroepsgrond dat het college onzorgvuldig jegens appellant heeft gehandeld slaagt. Zoals in 1.2 is weergegeven, heeft appellant zich op 5 juni 2018 bij het college gemeld met het verzoek de maatwerkvoorziening beschermd wonen in de vorm van een pgb te verlengen. Vervolgens heeft het college onderzoek gedaan. Dit onderzoek heeft langere tijd geduurd. Al die tijd had appellant, zoals in de jaren daarvoor, een plek bij de Stichting. Door het college is verder niet weersproken dat tijdens de besluitvorming door het college voor appellant niet daadwerkelijk een geschikte plek voor beschermd wonen beschikbaar was. Het college heeft daarnaar in de periode tot en met het bestreden besluit ook geen onderzoek verricht, en eerst in een (veel) later stadium gezien wat, mede gelet op de persoonskenmerken van appellant, voor hem passend was en of een passende gecontracteerde zorgaanbieder kon worden gevonden. Al met al heeft appellant nog tot 1 december 2019 bij de Stichting verbleven. In feite heeft het college appellant dus met lege handen laten staan, door hem – alleen op papier en pas met ingang van 15 januari 2019 – in aanmerking te brengen voor beschermd wonen in de vorm van zorg in natura en dit met het bestreden besluit in stand te laten. Hiermee heeft het college onzorgvuldig jegens appellant gehandeld en niet daadwerkelijk een passende bijdrage geleverd aan het voorzien in de behoefte van appellant aan beschermd wonen. [...]

[Naar inhoudsopgave](#)

Bestuursrecht overig

Algemene verordening gegevensbescherming

JnB 2024, 438

MK ABRS, 10-04-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:1437](#)

minister van Financiën.

Algemene verordening gegevensbescherming (hierna: AVG) 16, 17

AVG. I.c. is terecht overwogen dat [appellant] geen recht had op rectificatie of verwijdering van de paspoortsignalering op grond van de artikelen 16 en 17 van de AVG. Geoordeeld wordt dat de AVG zich niet leent voor het inhoudelijk beslechten van fiscaal-juridische geschillen. [appellant] wil in feite een oordeel over de vraag of hij een belastingschuld heeft omdat die belastingschuld namelijk de aanleiding was voor de paspoortsignalering. [appellant] heeft het geschil over de naheffingsaanslagen in beroep aan de belastingrechter voorgelegd en ten tijde van het besluit op bezwaar liep die procedure nog. Zolang de onjuistheid van de aanslagen niet is vastgesteld door de belastingrechter, mag de minister uitgaan van de juistheid daarvan.

[Naar inhoudsopgave](#)

Belastingdienst-Toeslagen

JnB 2024, 439

Rechtbank Amsterdam, 21-03-2024, [ECLI:NL:RBAMS:2024:1645](#)

Minister van Financiën verweerder.

Wet hersteloperatie toeslagen (Wht) 4.1 lid 1, lid 2, lid 4

BELASTINGDIENST/TOESLAGEN. OVERNAME PRIVATE SCHULDEN. Afwijzing aanvraag tot overname van privaatrechtelijke geldschulden. I.c. is in geschil of wordt voldaan aan de voorwaarde dat de schulden vóór 1 juni 2021 opeisbaar waren. Geconcludeerd wordt dat de betalingsachterstanden op de peildatum van 1 juni 2021 opeisbaar waren en niet zijn voldaan. De hoofdsom was ook voor 1 juni 2021 opeisbaar. De rechtbank acht het daarbij niet relevant dat de betalingsachterstanden en de hoofdsom niet voor 1 juni 2021 maar pas in juli 2021 door ING daadwerkelijk zijn opgeëist. Artikel 4.1, eerste lid, aanhef en onder b, van de Wet hersteloperatie toeslagen spreekt immers van het opeisbaar zijn van de vordering op 1 juni 2021. Dit komt overeen met het doel van de Wet hersteloperatie toeslagen: betrokkenen kunnen vanaf het moment van het opeisbaar worden van de vordering de dupe worden van incassomaatregelen.

Zie in dit verband ook de uitspraak van dezelfde datum inzake [ECLI:NL:RBAMS:2024:1644](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Huisvesting

JnB 2024, 440

MK ABRS, 24-04-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:1666](#)

college van burgemeester en wethouders van Zandvoort.

Huisvestingswet 2014 (Hw) 2, 21

Huisvestingsverordening Zuid Kennemerland/IJmond: Zandvoort 2019 (Hv) 15, 16

HUISVESTING. BESTUURLIJKE BOETES. EXCEPTIEVE TOETSING. Bestuurlijke boetes in verband met toeristische verhuur van vier appartementen. Toetsing van artikel 15 Hv aan artikel 2, eerste lid, van de Hw. I.c. wordt geoordeeld dat gelet op het ontbreken van een zorgvuldige onderbouwing van de schaarste aan goedkope woonruimte niet zorgvuldig is

onderbouwd dat de aanwijzing in artikel 15, eerste lid, van de Hv, waarmee de vergunningplicht als bedoeld in artikel 21, aanhef en onder a, van de Hw op alle woonruimte in Zandvoort van toepassing is verklaard, noodzakelijk en geschikt is voor het bestrijden van onevenwichtige en onrechtvaardige effecten van schaarste aan goedkope woonruimte, als bedoeld in artikel 2, eerste lid, van de Hw. Dit betekent dat de Afdeling als gevolg van een onzorgvuldige voorbereiding en ontoereikende motivering niet kan beoordelen of artikel 15 van de Hv verenigbaar is met artikel 2, eerste lid, van de Hw. De Afdeling oordeelt dat artikel 15 van de Hv daarom buiten toepassing moet worden gelaten. Het betoog van het college slaagt in zoverre dat de rechtbank een te vergaand gevolg aan haar overwegingen heeft verbonden door artikel 15 van de Hv onverbindend te achten.

Zie in dit verband ook de uitspraken van de Afdeling van dezelfde datum inzake

[ECLI:NL:RVS:2024:1720](#), [ECLI:NL:RVS:2024:1721](#) en [ECLI:NL:RVS:2024:1723](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Wegenverkeerswet

JnB 2024, 441

ABRS 24-04-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:1696](#)

Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen (hierna: het CBR).

Wegenverkeerswet 1994 (WvW 1994) 131 lid 1, lid 2

Regeling maatregelen rijvaardigheid en geschiktheid (Regeling) 23 lid 1 onder f

WEGENVERKEERSWET 1994. ONDERZOEK RIJGESCHIKTHEID. I.c. wordt geoordeeld dat het CBR een onderzoek naar de rijgeschiktheid van [appellant] heeft mogen opleggen en zijn rijbewijs heeft mogen schorsen. [Appellant] wordt niet gevolgd in de stelling, onder verwijzing naar de toelichting bij de Regeling van de minister van Infrastructuur en Milieu van 8 juni 2017 (Staatscourant 2017, 32919), dat de speekseltest in samenhang met de bloedtest moet worden gezien en geen zelfstandig gegeven is. Het gaat immers niet om het THC-gehalte in het bloed dat met de bloedtest wordt vastgesteld, maar om de vraag of de in het proces-verbaal opgenomen aanvullende gegevens leiden tot het vermoeden van rijden onder invloed van drogerende stoffen. Dat vermoeden kan ook ontstaan op basis van een speekseltest.

[Naar inhoudsopgave](#)

Wet open overheid / Wet openbaarheid van bestuur

JnB 2024, 442

MK Rechtbank Midden-Nederland, 05-04-2024, [ECLI:NL:RBMNE:2024:2037](#)

raad van bestuur van TNO.

Wet open overheid (Woo) 1.1, 2.1 4.1, 8.8

TNO-wet 36

WOO. PUBLIEKE INFORMATIE. Afwijzing verzoek om openbaarmaking van stukken van TNO over de onderbouwing van het stikstofbeleid. I.c. wordt geoordeeld dat wat betreft het toepassingsbereik van de Woo er een helder en eensluidend onderscheid is gemaakt tussen

onderzoeksgegevens van instellingen die vallen onder de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek en de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek enerzijds en TNO anderzijds. Onderzoeksgegevens van TNO die zijn gegenereerd in opdracht van de rijksoverheid en lagere overheden hebben volgens tekst en bedoeling van de wet betrekking op een bestuurlijke aangelegenheid en vallen onder de werking van de Woo. De Woo wijkt in zoverre af van wat gold onder de Wet openbaarheid van bestuur.

[...] 1. In deze uitspraak beoordeelt de rechtbank het beroep van eiser tegen de afwijzing van eisers verzoek om stukken van TNO over de onderbouwing van het stikstofbeleid openbaar te maken.

[...] *Heeft het verzoek betrekking op een bestuurlijke aangelegenheid en valt het onder de werking van de Woo?*

9. Beide partijen hebben hun standpunten onderbouwd met citaten uit wetgevingsgeschiedenis en rechtspraak. Duidelijk is dat daar voor elk wat wils in zit.

TNO heeft – en dat is niet in geschil – terecht de Woo als uitgangspunt genomen voor de beoordeling. Deze wet gold immers ten tijde van het bestreden besluit. TNO heeft daarbij groot gewicht toegekend aan onderdelen van de wetsgeschiedenis waarin is gesteld dat geen wijzigingen zijn beoogd in de beoordeling (of sprake is) van een bestuurlijke aangelegenheid. En ook aan citaten waarin is vermeld dat de rechtspraak over de vraag of gegevens die tot stand zijn gekomen met een louter wetenschappelijk oogmerk, onverminderd blijft gelden. Er zijn inderdaad sterke aanwijzingen dat dit in grote lijnen de bedoeling is geweest van de wetgever. Zo is in de memorie van toelichting bij de Woo¹ de beslissing van de Afdeling in de uitspraken van 31 januari 2018 overgenomen dat Wob-verzoeken over onderzoeksgegevens bij de Universiteit Leiden en de NWO geen betrekking hebben op een bestuurlijke aangelegenheid als bedoeld in de Wob.² De wetgever wil duidelijkheid geven over de houdbaarheid van deze rechtspraak onder de Woo, omdat daarin het begrip bestuurlijke aangelegenheid niet terugkeert. De oplossing wordt gevonden door voor dergelijke onderzoeksgegevens een bijzonder regime te scheppen in de wetten die betrekking hebben op universiteiten en de NWO. Door opname van nieuwe artikelen in de bijlage van artikel 8.8 van de Woo, is de Woo niet van toepassing op onderzoeksgegevens van universiteiten en onderzoeken van de NWO en wordt de openbaarmaking van wetenschappelijke onderzoeksgegevens overgelaten aan de besturen van die universiteiten of de NWO. Met deze regelingen blijft de rechtspraak over de onderzoeksgegevens materieel behouden.

10. Daar staat tegenover dat deze bepalingen expliciet gaan over universiteiten en onderzoeksgegevens bij de NWO en dat de tekst van de Woo eenduidig is. Wat betreft het toepassingsbereik is er een helder en eensluidend onderscheid gemaakt tussen onderzoeksgegevens van instellingen die vallen onder de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) en de NWO enerzijds en TNO anderzijds. Het onderscheid houdt in dat wetenschappelijke (onderzoeks)gegevens bij NWO en bij instellingen die onder de WHW vallen via artikel 8.8 en de bijlage expliciet van de Woo worden uitgesloten. Voor TNO geldt dit op grond van artikel 8.8. en de bijlage alleen voor gegevens die voortkomen uit onderzoeken waarbij niet de rijksoverheid of lagere overheden opdrachtgever is. Dat komt overeen met artikel 36 van de TNO-wet. Deze bepaling is gelijktijdig met de inwerkingtreding van de Woo gewijzigd en sluit aan op de beschreven systematiek die in de Woo ten aanzien van TNO is gekozen. Dit is een duidelijke en uitdrukkelijke keuze van de wetgever die ook met zoveel woorden in de wet staat. De wet gaat boven de bedoeling van de wetgever zoals TNO die ziet.

10.1. Daarbij komt dat de wetsuitleg van de rechtbank ook in de wetsgeschiedenis expliciet is genoemd. Zo is in de memorie van toelichting bij de novelle tot wijziging van het wetsvoorstel van de

Woo over artikel 9.70 geconcludeerd: “De onderzoeksgegevens waarop de Woo na de invoering van artikel 36 van de TNO-wet nog van toepassing is, betreffen gegevens in het kader van onderzoek in opdracht van de rijksoverheid of decentrale overheden. Daarmee hebben die gegevens in termen van de Wob betrekking op een bestuurlijke aangelegenheid en bestaat geen grond om die gegevens uit te zonderen zoals dat voor bij de universiteiten en het NWO berustende onderzoeksgegevens is gedaan. Uiteraard kan aan openbaarmaking van die gegevens wel een van de uitzonderingsgronden van artikel 5.1 Woo in de weg staan.”³ In deze memorie van toelichting staat verder: “De in de artikelen 9.68 en 9.69 Woo opgenomen uitzonderingen voor bij de universiteiten en het NWO berustende onderzoeksgegevens is niet overgenomen in de TNO-wet.”⁴ Dit sluit naar het oordeel van de rechtbank de suggestie van TNO uit, dat de wetgever op alle fronten de rechtspraak wilde volgen en dat het louter toeval of abusievelijk is dat dit ten aanzien van TNO niet is gebeurd.

10.2. De rechtbank is van oordeel dat de argumenten die TNO heeft gebruikt om te onderbouwen dat de wetgever geen afwijking heeft beoogd met het stelsel onder de Wob niet slagen.

Onderzoeksgegevens van TNO die zijn gegenereerd in opdracht van de rijksoverheid en lagere overheden hebben volgens tekst en bedoeling van de wet betrekking op een bestuurlijke aangelegenheid en vallen onder de werking van de Woo.

11. Dat de Afdeling na de inwerkingtreding van de Woo in haar uitspraken van 21 september 2022⁵ en 18 januari 2023⁶ puur wetenschappelijke gegevens van TNO uitsluit van de Wob, maakt het oordeel van de rechtbank niet anders. Deze uitspraken zijn immers onder de Wob gedaan, toen voormeld onderscheid tussen instellingen die onder de reikwijdte van de WHW en onder de NWO vallen enerzijds en TNO anderzijds nog niet gold. De wetgever maakt in de Woo dus een andere keuze en die gaat voor. Ook de verwijzing naar de uitspraak van de Afdeling van 21 september 2022⁷ maakt het oordeel niet anders. De Afdeling overweegt daarin dat TNO een nieuw besluit moet nemen, dat onder de werking van de Woo zal vallen en dat TNO per document moet aangeven of sprake is van een bestuurlijk aangelegenheid. Deze overweging is echter niet verder uitgewerkt aan de hand van de regelgeving onder de Woo. Gezien de tekst van de Woo en de bedoeling van de wetgever, kan uit deze uitspraak van de Afdeling naar het oordeel van de rechtbank niet worden afgeleid dat ook onder de Woo geen onderscheid geldt tussen onderzoek door TNO en onderzoek door overige onderzoeksinstituten.

Onderscheid instellingen

12. De rechtbank acht ook overigens niet aannemelijk geworden dat het onderscheid tussen diverse onderzoeksinstellingen niet door de wetgever kan zijn bedoeld. Op grond van artikel 4 en 5 van de TNO-wet valt niet in te zien waarom het verzamelen van wetenschappelijke gegevens niet tot de publieke taak van TNO zou behoren, zoals bedoeld in artikel 2.1 van de Woo. Het onderscheid in de Woo tussen TNO enerzijds en anderzijds de NWO en de instellingen en academische ziekenhuizen die onder de WHW vallen, strookt met het doel van TNO zoals in de artikelen 4 en 5 van de TNO-wet zijn omschreven. Het doel van TNO is ertoe bijdragen dat op toepassing gericht wetenschappelijk onderzoek dienstbaar wordt gemaakt aan het algemeen belang. Dit terwijl in de taakstelling van de in de WHW beschreven instellingen en universiteiten veel meer de nadruk ligt op (naast het overdragen van kennis aan de maatschappij en wetenschappelijk onderwijs) het verrichten van wetenschappelijk onderzoek als zodanig in academische vrijheid (artikelen 1.3 tot en met 1.6). De kerntaak beschreven in artikel 3 NWO is het bevorderen van de kwaliteit en stimuleren van nieuwe ontwikkelingen van wetenschappelijk onderzoek, in hoofdzaak gericht op universitair onderzoek. Het is dan ook verklaarbaar dat het doel om louter wetenschappelijke discussie niet in de openbaarheid te hoeven voeren, in de wet is verankerd en aan de instituten zelf is overgelaten. Als daarentegen

dienstbaarheid aan het algemeen belang centraal staat, is het niet meer dan logisch dat in de wet verankerd is dat transparantie daarbij het uitgangspunt is. Het niet uitsluiten van wetenschappelijke gegevens van TNO die zijn verkregen in de taakuitoefening ten behoeve van de overheid komt tegemoet aan de wens van de wetgever om binnen de overheid in algemene zin meer transparantie te betrachten. Zeker waar het algemeen belang van openbaarheid bij een onderwerp als het onderhavige zeer zwaar weegt, omdat de maatschappelijke discussie hierover actueel en indringend is. Dit laat onverlet dat de Woo in Hoofdstuk 5 mogelijkheden biedt om (delen van) documenten te weigeren of anoniem openbaar te maken.

Valt communicatie in relatie tot onderzoek niet onder een bestuurlijke aangelegenheid?

13. Uit de door TNO genoemde uitspraak van de Afdeling van 31 januari 20188 valt niet af te leiden dat dat communicatie over de uitvoering van een onderzoek ook altijd buiten de definitie van bestuurlijke informatie valt en geen aangelegenheid betreft waarover onder de Woo informatie kan worden gevraagd. Dit geldt te meer bij een bestuursorgaan zoals TNO, waarbij het doen van onderzoek en dit dienstbaar maken aan het algemeen belang de reden van bestaan is. De correspondentie met externe partijen over het onderzoek en interne correspondentie over de voorbereiding van de bij externe partijen ingediende aanvragen zijn in die zaak overigens wel openbaar gemaakt.

14. Tot slot overweegt de rechtbank dat de redenering van TNO dat zij onderzoek doet op basis van wetenschappelijke argumenten en het verzoek dus noodzakelijkerwijs dat lot volgt, geen recht doet aan de inhoud van het verzoek. Communicatie over het onderzoek en verslaglegging is niet noodzakelijkerwijs wetenschappelijke communicatie en verslaglegging. [...]

JnB 2024, 443

Rechtbank Zeeland-West-Brabant, 12-04-2024, [ECLI:NL:RBZWB:2024:2435](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Tilburg, het college.

Wet open overheid (Woo) 4.1 lid 1, 5.5 lid 1

WOO. VERZOEK. I.c. wordt geoordeeld dat het college ten onrechte de documenten enkel heeft verstrekt aan eiser en niet openbaar heeft gemaakt aan een ieder. Op grond van artikel 4.1, eerste lid, van de Woo is immers het uitgangspunt dat eenieder een verzoek om publieke informatie kan richten tot een bestuursorgaan. Uit het verzoek van eiser volgt letterlijk dat hij heeft verzocht om openbaarmaking van de documenten. In de term ‘openbaar maken’ ligt gelegen dat de gevraagde documenten openbaar worden gemaakt aan een ieder en niet enkel aan eiser. Het feit dat eiser heeft verzocht om openbaarmaking van documenten die betrekking hebben op hemzelf, staat niet in de weg aan openbaarmaking aan een ieder. Daar komt bij dat uit de wetgeschiedenis volgt dat artikel 5.5, eerste lid, van de Woo is bedoeld als vangnet voor gevallen waarin stukken niet openbaar gemaakt kunnen worden op grond van de weigeringsgronden uit artikel 5.1 of 5.2 van de Woo. De gevraagde informatie kan dan alsnog worden verstrekt aan de verzoeker, tenzij één van de weigeringsgronden niet alleen aan openbaarmaking, maar ook aan verstrekking aan de verzoeker in de weg staat.

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenrecht

Asiel

JnB 2024, 444

Verwijzingsuitspraak MK ABRS, 25-04-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:1742](#) (nog niet gepubliceerd op rechtspraak.nl).

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Richtlijn Tijdelijke Bescherming (2001/55/EG) 4, 6, 7

Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/382 2

Uitvoeringsbesluit (EU) 2023/2409 1

Vreemdelingenbesluit 2000 3.1a

ASIEL. VERWIJZINGSUITSPRAAK. DERDELANDERS. Prejudiciële vragen aan het Hof van Justitie in Luxemburg. De Afdeling wil van het Europese Hof weten op welk moment de door de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid onverplicht geboden tijdelijke bescherming aan zogeheten derdelanders eindigt die een tijdelijke verblijfsvergunning hadden in Oekraïne. De Afdeling sluit zich aan bij de prejudiciële vragen die de rechtbank in Amsterdam eerder aan het Europese Hof stelde over derdelanders.

[...] Aanleiding voor de prejudiciële vragen

6. Uit wat onder 5 tot en met 5.4 is overwogen, volgt dat de zittingsplaatsen onderling verdeeld zijn over het antwoord op de vraag hoe artikel 4, eerste en tweede lid, van de Richtlijn Tijdelijke Bescherming moet worden uitgelegd als een lidstaat gebruik heeft gemaakt van de in artikel 7, eerste lid, van deze richtlijn geboden mogelijkheid om onverplicht andere categorieën ontheemden tijdelijke bescherming te bieden en deze tijdelijke bescherming weer heeft beëindigd.

Zoals de Afdeling onder 5 en 5.4 heeft vermeld, heeft de zittingsplaats Amsterdam zich ook tot het Hof gewend over deze kwestie en het verzoek gedaan om drie prejudiciële vragen te beantwoorden. De Afdeling acht het met het oog op het herstellen van de rechtseenheid van groot belang dat de derde door de zittingsplaats Amsterdam gestelde prejudiciële vraag wordt beantwoord (zie met name onder 14.1 en verder van die uitspraak). Omdat het antwoord op de eerste twee vragen van zittingsplaats Amsterdam het antwoord op de derde vraag overbodig kan maken, kan niet op voorhand worden uitgesloten dat het Hof niet toekomt aan de beantwoording van deze vraag in die prejudiciële procedure.

6.1. In de uiteenlopende oordelen van de zittingsplaatsen en in het bijzonder in de prejudiciële vragen van de zittingsplaats Amsterdam, ziet de Afdeling aanleiding om het Hof te verzoeken om een prejudiciële beslissing. Daarvoor wijst de Afdeling op het arrest van het Hof van 9 september 2015, Ferreira da Silva e Brito e.a., [ECLI:EU:C:2015:565](#), punten 44 en 45, en het arrest van het Hof van 6 oktober 2021, Consorzio Italian Management, [ECLI:EU:C:2021:799](#), punt 49.

6.2. De Afdeling verzoekt het Hof de verwijzingsuitspraak van de zittingsplaats Amsterdam en deze verwijzingsuitspraak gevoegd te behandelen.

Prejudiciële vragen

7. Gelet op alles dat hiervoor is overwogen, verzoekt de Afdeling het Hof om, bij wijze van prejudiciële beslissing, antwoord te geven op de volgende prejudiciële vragen:

Moet artikel 4 van de Richtlijn 2001/55/EG van de Raad van 20 juli 2001 betreffende minimumnormen voor het verlenen van tijdelijke bescherming in geval van massale toestroom van ontheemden en maatregelen ter bevordering van een evenwicht tussen de inspanning van de

lidstaten voor de opvang en het dragen van de consequenties van de opvang van deze personen aldus worden uitgelegd dat,

als een lidstaat gebruik heeft gemaakt van de door artikel 7, eerste lid, van die richtlijn geboden mogelijkheid om ook andere categorieën ontheemden (hierna: de facultatieve groep) tijdelijke bescherming krachtens die richtlijn te bieden,

de tijdelijke bescherming van deze facultatieve groep niet alleen voortduurt bij een automatische verlenging als bedoeld in artikel 4, eerste lid, voor de in die bepaling vermelde periode, maar ook bij een besluit tot verlenging van de termijn als bedoeld in artikel 4, tweede lid, voor de in die bepaling genoemde periode?

Maakt het voor het antwoord op de vraag of de tijdelijke bescherming van de facultatieve groep voortduurt bij een besluit tot verlenging als bedoeld in artikel 4, tweede lid, verschil dat een lidstaat heeft besloten de tijdelijke bescherming van de facultatieve groep te beëindigen vóór het moment dat de Raad heeft beslist om de tijdelijke bescherming met één jaar te verlengen als bedoeld in artikel 4, tweede lid?

Verzoek om toepassing van de versnelde procedure (PPA) krachtens artikel 105 van het Reglement voor de procesvoering

8. De Afdeling ziet aanleiding om het Hof krachtens artikel 105 van het Reglement voor de procesvoering te verzoeken de prejudiciële vragen te behandelen volgens de versnelde procedure. [...]

Bij deze uitspraak is een [persbericht](#) ("Afdeling bestuursrechtspraak stelt vragen aan Europees Hof over 'derdelanders' uit Oekraïne") uitgebracht.

JnB 2024, 445

MK ABRS, 24-04-2024, [ECLI:NL:RVS:2024:1663](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 8:6

Procedurerichtlijn 31

Vreemdelingenwet 2000 43

ASIEL. BESLUITMORATORIUM PALESTIJNSE GEBIEDEN. ONZEKERE SITUATIE. ACTUELE INFORMATIE. Het besluitmoratorium van 19 december 2023 dat de staatssecretaris heeft afgekondigd voor (staatloze) vreemdelingen uit de Palestijnse gebieden, wordt vernietigd. De staatssecretaris heeft ondeugdelijk gemotiveerd of in Gaza op 19 december 2023 sprake was van een onzekere situatie die naar verwachting tijdelijk is.

Bij deze uitspraak is een [persbericht](#) ("Staatssecretaris moet asielaanvragen van Palestijnen in behandeling nemen") uitgebracht.

[Naar inhoudsopgave](#)